

Parochiebrief
Oud-Katholieke Parochie St. Willibrordus
Herfst 2018

Mijmeringen over de eucharistie.

“Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald; wanneer iemand dit brood eet, zal hij eeuwig leven. En het brood dat ik zal geven voor het leven van de wereld, is mijn lichaam.” (Johannes 6,51)

Deze zomer hebben we als oud-katholieken en lutheranen een aantal gezamenlijke vieringen gehad. Daar is nog een heleboel over te zeggen en dat gaan we onder andere doen op de volgende ontmoetingsdag op het feest van St Willibrord. Eén vraag wil ik er nu uitlichten, een vraag van iemand van de lutherse gemeente: geloven jullie oud-katholieken ook dat de hostie en de wijn bij de eucharistie waarlijk lichaam en bloed van Christus worden?

In theologische termen: geloven jullie ook in de transsubstantiatieer?

Eind augustus was het uitstapje met de kerngroep Nijmegen naar Boxmeer, de woonplaats van Joke en Albert Ploeger. Zij hebben ons gastvrij ontvangen en een heleboel verteld over de bijzondere plekken in Boxmeer. We hoorden over de Boxmeerse Vaart, een processie die is ontstaan rond 1400, en die nu nog elk jaar gehouden wordt. Een groot feest in Boxmeer en omstreken.

Aanleiding van deze processie is, zoals het hoort, een wonder. Rond 1400 was er in Boxmeer een priester die durfde te twifelen aan de transsubstantiatie. Dit dogma was ongeveer 100 jaar daarvoor afgekondigd. Op een goede zondag, toen de wijn in de kelk werd geschonken, borrelde de wijn over de rand. Een druppel vloede op het linnen corporale. Voor de priester en de gelovigen een bewijs dat er inderdaad iets gebeurt met de wijn, dat het Christus zelf is die aanwezig komt. De linnen doek wordt eerbiedig bewaard en elk jaar megedragen op de processie.

De gezamenlijke vieringen in de zomer hebben mij, en anderen, er bij bepaald hoe belangrijk voor ons de eucharistieviering is. Maar wat geloven we dan eigenlijk? Een paar gedachten wil ik met u delen, zonder volledig te zijn.

We vieren de eucharistie met elkaar en het begint met de vredegroet. Voordat wij het waagstuk aandurven van de gemeenschap met God en met elkaar, wensen wij elkaar de vrede. De gebeden doen we gezamenlijk. In

onze kerk heeft de hele gemeente de tekst van het eucharistisch gebed voor zich. De priester spreekt de woorden uit, de gemeente bidt.

Als wij ons dan richten op de Heer- wij zijn met ons hart bij de Heer- zal de Heer zich toch ook op ons richten? En als wij bidden om de Geest die de gaven én ons hart zal vervullen, dan zal die Heilige Geest toch over ons komen? Als wij een kring vormen in Jezus' Naam, dan zal Hij toch aanwezig komen? Of wij geloven dat Christus werkelijk aanwezig is als wij de eucharistie vieren?

Ja, daar vertrouwen we op.

We kunnen het moment niet aanwijzen, we kunnen niet regisseren wanneer God aanwezig komt, bijvoorbeeld op het moment dat de gaven worden opgeheven. We bidden erom, we prijzen Zijn Naam, we roepen zijn heilsdaden in herinnering, we vormen een kring.

Ik heb geen linnen doek met een vlekje nodig om overtuigd te raken. En we hebben ook geen dogma over de transsubstantiatie nodig. Wij geloven dat Hij aanwezig is in ons leven en we proeven het op onze tong.

Nieuwe bijdragen voor de liturgie

Onze kerk staat bekend om z'n klassieke en goed verzorgde liturgie. Wij houden ons aan ons kerkboek en weten ons zo verbonden met de andere parochies én met onze bisschoppen.

Toch kan niet altijd alles hetzelfde blijven. De vaste gebeden voor de zondagen en de feestdagen worden soms als ouderwets en hoogdravend ervaren. De liturgische commissie heeft zich daarom gebogen over de gebeden van de dag. Er zijn nieuwe formuleringen geschreven en besproken tijdens de vergadering van de provinciale synode. De teksten zijn door de beide bisschoppen goedgekeurd en zijn aan de pastoors toegestuurd.

Dit betekent dat wij in de komende periode net iets andere teksten kunnen gebruiken voor het gebed van de dag. Vaak zijn ze iets korter en dus krachtiger. Bij de tijd, maar geen breuk met de traditie. Open, zonder oppervlakkig te worden. Tot nu toe zijn ze in Arnhem nog niet gebruikt, maar als u opeens op zondag iets ander hoort... dan weet u waar dat van komt.

De commissie heeft veel werk verzet. Ze heeft zich ook gebogen over de graduale psalmen. Deze psalmen zingen we tussen de 1e en de 2e

lezing. Soms zijn ze lang, soms zijn ze lastig te zingen, zeker als er in een kleine parochie geen koor voorhanden is. Er zijn nu alternatieve teksten aangeboden. Die psalmen bestaan dan uit een paar kernverzen met een keervers, op een gemakkelijk te zingen klassieke melodie. De organisten hebben een paar repetities gepland voor ons koor. Ze gaan zeker ook kijken of deze nieuwe graduale psalmen ook plek kunnen krijgen in onze liturgie.

Pastoor Joke Kolkman

Periodieke schenkingen

Vijf jaar geleden is er een belastingregel ingegaan, waarin vastgelegd werd, dat u giften aan ANBI-instellingen volledig af kunt trekken voor uw inkomensbelasting. Dat mocht als u zich voor minstens vijf jaar vastlegde. Voor die tijd kon dat ook wel, maar dan moest u daarvoor naar een notaris en dat kostte ook een aardig centje.

Een aantal mensen in onze parochie heeft dat destijds gedaan. Bij het invullen van het betreffende formulier hadden zij de keuze om zich vast te leggen voor vijf jaar, óf voor een langere periode (die zij dan moesten opgeven) óf voor onbepaalde tijd.

Voor degenen die precies vijf jaar hebben gekozen is die termijn volgend jaar verstreken. Als zij ook daarna willen profiteren van dit belastingvoordeeltje, dan moeten zij zich voor een nieuwe periode van minimaal vijf jaar verbinden om een bepaald bedrag per jaar te schenken.

Misschien bent u niet op de hoogte van deze regeling. In het kort: normaal kunt u giften aan “goede doelen” slechts aftrekken voor zover ze boven een bepaalde drempel komen (die drempel is weer inkomensafhankelijk). Wanneer u vast laat leggen dat u minimaal vijf jaar een vast bedrag schenkt, dan mag u echter het volledige bedrag aftrekken. U kunt aangeven dat de overeenkomst eindigt bij uw overlijden (of bij het overlijden van een ander, bijvoorbeeld uw partner).

Mocht u op het idee komen, dat dit ook iets voor u is, dan kunt u bij mij een formulier vragen. De periodieke gift kan natuurlijk ook nog in 2018 ingaan.

Antoon Smulders, penningmeester

Ziekenzalving op 29 en 30 september

Op zaterdag 29 september in Nijmegen en op zondag 30 september in Arnhem, is het mogelijk de ziekenzalving te ontvangen. Vanuit de traditie kennen we ziekenzalving als het laatste sacrament, als men verwacht dat de dood heel dichtbij is. Maar er zijn meer momenten in het leven dat wij ervaren dat we sterfelijk zijn, of kwetsbaar. Als wij merken dat ons lichaam ons in de steek laat, of als wij altijd pijn hebben, kan het leven een opgave worden. .

De krachten nemen af en we bidden om kracht uit de Hoge. Het sacrament van de ziekenzalving kan dan helpen om Gods nabijheid te ervaren en zo gesterkt verder te gaan met ons leven.

Tijdens de viering nodig ik de mensen uit naar voren te komen om de zalving te ontvangen. De gemeente is op dat moment een biddende gemeenschap.

Van tevoren aanmelden is prima, maar niet noodzakelijk.

De zalving zal plaatsvinden na het zingen van de Geloofsbelijdenis en voor de voorbeden. De eucharistieviering op zaterdag is op de gebruikelijke tijd en plaats in Nijmegen, 19 uur in de Dominicus kerk. In Arnhem begint deze zondag de viering om 10 uur.

Pastoor Joke Kolkman

Vier uw gedenkdagen

Tijdens het uitstapje van de kerngroep Nijmegen, een verslag leest u elders in deze Parochiebrief, ontdekten we dat de vieringen in Nijmegen al 10 jaar bestaan. Dat is reden voor een feestje. We gaan dit jubileumjaar dan ook extra ons best doen om onszelf bekend te maken in Nijmegen en er een goed jaar van te maken. De officiële jubileumviering zal zijn rondom de opdracht van de Heer in de tempel. Met die viering is het allemaal 10 jaar geleden begonnen.

Al lezend in het boek over ons kerkgebouw, ontdekte ik dat de Kloostergang al 25 jaar onze plek is voor ontmoeting, zowel na de viering als door de week. Wat zijn er leuke en gezellige dingen gebeurd in die ruimte! We mogen de mensen die zich hebben ingezet voor de bouw van de Kloostergang wel dankbaar zijn. Als kerkbestuur zullen we een geschikt moment kiezen om stil te staan bij 25 jaar Kloostergang en vooral bij die 25 jaar ontmoetingen.

Pastoor Joke Kolkman

Parochiebrief St. Willibrordus

 Datum	 Gastheer -vrouw	 1e Lezing
26-8-18 Zo na Pinksteren 16	M Bergers	Jozua24 1-2 en 14-25 J Bergers
2-9-18 Zo na Pinksteren 17	H v Amerongen	Deuteronomium 10 12-21 M Pico
9-9-18 Geboorte van de H Maagd Maria	M Bergers	Micha 5 1-3 J Bergers
16-9-18 Zo na Pinksteren 19	W Kirchjünger	Jesaja 45 20-25 R Klein Koerkamp
23-9-18 Zo na Pinksteren 20	H v Amerongen	Wijsheid 1 1-7 Th Jonker
30-9-18 Zo na Pinksteren 21	M Bergers	Numeri 11 24-29 M Pico
7-10-18 Zo na Pinksteren 22	C Stam	Genesis 2 18-24 C Stam
14-10-18 Zo na Pinksteren 23	W Kirchjünger	Wijsheid 7 7-11 J Bergers
21-10-18 Zo na Pinksteren 24	M Bergers	Jesaja 29 18-24 H de Bruijn
28-10-18 Allerheiligen-Allerzielen	H v Amerongen	Wijsheid 3 1-9 G Schoonderbeek
4-11-18 H Willibrordus	M Bergers	Jesaja 52 7-10 J Bergers
11-11-18 H Martinus	C Stam	Jezus Sirach 29 8-13 C Stam
18-11-18 Dienst in de Eusebiuskerk		1 Koningen 17 8-16
25-11-18 Laatste zondag na Pinksteren	W Kirchjünger	Sefanja 1 14-2 3 J Bergers-Blom
2-12-18 Eerste zondag van de Advent	H v Amerongen	Zacharia 14 4-9 N vd Veen

 2e Lezing	 Koffie	 Bloemen	 Altaar kleur
Efeziërs 6 1-9 M Pico	M Bergers-Ros	M Bergers=Ros	groen
Efeziërs 6 10-20 A Faber	W v Amerongen	W v Amerongen	groen
Openbaring 21 1-7 N vd Veen	M Bergers Ros	M Bergers Ros	wit
Jacobus 2 1-18 G Schoonderbeek	R Klein Koerkamp	J Kolkman	groen
Jacobus 3 16-4 6 A Faber	W v Amerongen	W.v.Amerongen	groen
Jacobus 4 11-17 I Bergers-Blom	I.Bergers-Blom	I.Bergers-Blom	groen
Hebreeën3 1-6 A Faber	M.Schut	N.v.d.Veen	groen
Hebreeën 3 7-14 W Kirchjünger	M.Bergers-Ros	M.Bergers-Ros	groen
Hebreeën 4 12-16 I Bergers-Blom	I. Bergers-Blom	I. Bergers-Blom	groen
Openbaring 7 2-4 en 9-17 W Kirchjünger	W v Amerongen	W v Amerongen	wit
Hebreeën 13 7-17 M Pico	M Bergers-Ros	M Bergers-Ros	wit
1 Korintiërs 3 10-23 A Faber	M Schut	N vd Veen	wit
Hebreeën 20 19-25			
Openbaring 1 1-8 H de Bruijn	I Bergers-Blom	I Bergers-Blom	groen
1 Tessalonizenzen 3 9-13	H v Amerongen	W v Amerongen	paars

Uitstapje kerngroep Nijmegen naar Boxmeer.

Op zaterdag 25 augustus stak Kerngroep Nijmegen – op initiatief van Joke en Albert Ploeger – de provinciegrens over en bezocht Boxmeer.

Allerhartelijkst werden we ontvangen met lekkers in de protestantse kerk van Boxmeer: het kerkgebouw met nevenruimten is een zgn. “waterstaatskerkje” uit 1822 met -voor de kenners c.q. liefhebbers- een Knipscheerorgel.

Terwijl iedereen zich tegoed deed aan de heerlijkheden vertelde Joke Ploeger over de “Vrije Heerlijkheid Boxmeer”. Oorspronkelijk heette de plaats Mere. Het dorp werd ooit te leen gegeven aan Jan Bok. Diens naam werd verbonden aan Mere en dat werd dus Boxmeer (dialect: Bóksmér). Boxmeer was een enclave waarin de katholieke godsdienst vrij uitgeoefend mocht worden. Dit betekende ook het behoud van de jaarlijkse Heilige-Bloedprocessie, Boxmeerse Vaart.

Dit is een bedevaartprocessie die sinds begin 15e eeuw gehouden wordt. We trotseerden de inmiddels begonnen regen en maakten een wandeling langs enkele merkstenen uit die rijke geschiedenis zoals de Johannes Nepomukkapel aan de oprit van het Kasteel. Het Kasteel zelf stamt uit de 18e eeuw en is nu – inclusief veel nieuwbouw – in gebruik als zorgcentrum voor religieuzen. Natuurlijk mocht een bezoek aan de “Bloedkapel” in de imposante Petrusbasiliek niet ontbreken. In deze kapel wordt het relik bewaard van het “bloedwonder”: een priester in Boxmeer twijfelde tijdens de eucharistieviering aan de omzetting van brood en wijn in het Lichaam en Bloed van Christus tijdens de consecratie. De wijn, zo wil het verhaal, borrelde toen over de rand van de kelk heen en kwam in de gedaante van bloed op een linnen doek onder de kelk terecht. Het Heilig Bloed stonde en er bleef een grote druppel achter. Dit altaarlinnen is sindsdien voorwerp van verering. Vandaar: “Pinksteren vroeg of Pinksteren laat, veertien dagen daarna trekt de Boxmeerse Vaart”.

Terug van de wandeling konden we gezellig bijpraten en bijkomen met weer ander lekkers alvorens we samen

in de intieme ruimte van de kerk de eucharistie vierden met voorganger Joke Kolkman. Mies Berendsen bespeelde het Knipscheerorgel en Herman Toorman en Philip Thijssen verzorgden de zang en Bas Meesters de voorbeden. Met een broodmaaltijd werd onze "pelgrimage, c.q. OK Vaart" afgesloten met dank aan en bloemen voor Joke en Albert Ploeger en gastvrouw Dini van de Wekken.

Gerard Schoonderbeek.

Veerkracht

Veerkracht heb je nodig als je bent geboren met een bijzonder lichaam, zo omschrijft Holkje van der Veer haar leven. Holkje is geboren met een kwetsbaar lichaam, na een lange zoektocht is zij ingetreden in een Dominicaans klooster. Wat maak je zoal mee als je een lichaam hebt met beperkingen? Wat doet het met je als je anders bent dan de meeste andere mensen? Wat doen de vele ziekenhuisbezoeken met je?

En wat betekent het voor je geloof?

Holkje van der Veer heeft het beschreven in haar boekje: "Veerkracht", Berne media 2016.

Ze beschrijft haar leven en stelt aan het einde van elk hoofdstuk een aantal vragen om samen over na te denken en samen te beantwoorden. Want veel van ons hebben wel eens zitten wachten in een ziekenhuis op de uitslag van een spannend onderzoek. Velen kennen de ervaring van (tijdelijk) afhankelijk zijn van hulp van anderen. En is het niet van jezelf, dan wel van een naaste. Hebben dergelijke ervaringen invloed op de wijze waarop we in het leven staan?

Gelukkig kan Holkje ook met de nodige humor en relativisering over haar ervaringen vertellen.

Ik wil u graag uitnodigen dit gesprek met elkaar aan te gaan. Het is niet verplicht het boekje vooraf te lezen, ik zal zorgen voor een samenvatting van de hoofdstukken die aan de orde zijn.

We beginnen met twee woensdagochtenden in de Kloostergang: 3 oktober en 31 oktober, steeds van 10 tot 12 uur. Het is de bedoeling dat de deelnemers alle ochtenden mee doen, vanwege het persoonlijk karakter van het onderwerp.

Opgave bij pastoor Joke Kolkman, j.kolkman@xs4all.nl

Wat geloven oud-katholieken nu eigenlijk? Wat is de geschiedenis van de Oud-Katholieke Kerk? Hoe zit het met liturgie en spiritualiteit? Wat maakt kerkstructuur nu uit, en waarom is deze kerk oecumenisch zo actief? Je weet wel ongeveer wat de Oud-Katholieke Kerk is, of je weet het niet, maar wilt je gaan oriënteren. Het nieuwe boek *De Oud-Katholieke Kerk van Nederland* biedt een degelijk uitgangspunt. Het maakt bovendien nieuwsgierig, zoals Trouw schreef: *“Goede kans dat u dankzij Smit en zijn collega’s binnenkort eens wilt binnenglippen in een oud-katholieke eredienst”*. Wie meer wil dan tekst alleen krijgt door de vele illustraties in het boek ook een goed beeld van wat de Oud-Katholieke Kerk nu eigenlijk is en hoe haar leven eruit ziet.

De redacteur zegt over het boek: *“De Oud-Katholieke Kerk verbindt op een bijzondere manier schijnbare tegenstellingen: een beroep op de vroege (‘oude’) kerk en een grote openheid voor hedendaagse cultuur, een orthodoxe theologie, een ‘hoge’ liturgische traditie en een sterk oecumenisch engagement. Het is een kerk die clichés over wat katholiek is doorbreekt en zo voor protestanten en katholieken een uitdaging vormt. Dit boek is geschreven met een breed publiek op het oog, maar biedt ook voor de geschoolde theoloog een degelijke oriëntering.”*

De auteurs zijn allen verbonden aan het Oud-Katholiek Seminarie: Mattijs Ploeger (geloofsleer), Wietse van der Velde (geschiedenis), Koenraad Ouwens (liturgie), Remco Robinson (spiritualiteit en praktijk), Jan Hallebeek (kerkelijk recht) en Peter-Ben Smit (oecumene en redactie van de bundel). U kunt het boek bestellen via de webshop van de landelijke kerk of via de boekhandel. Het kost € 14,99 inclusief verzendkosten.

Agenda

- za 29 sep In dienst Nijmegen: ziekenzalving
- zo 30 sep In dienst Arnhem: ziekenzalving
- wo 3 okt 10.00 u Bijeenkomst `Veerkracht` (zie pg. 9)
- wo 31 okt 10.00 u Bijeenkomst `Veerkracht` (zie pg. 9)
- zo 4 nov Na een gemeenschappelijke dienst: gesprek oud-katholieken en lutheranen over liturgie
- zo 11 nov Gemeentevergadering
- za 24 nov Synode
- za 24 nov In verband met Synode **geen dienst in Nijmegen**
- za 1 dec 19.00 u dienst in Nijmegen

Oud-katholieke diensten

Iedere zondag is er in Arnhem een eucharistieviering om **9.30 u tenzij anders aangegeven**.

Diensten Nijmegen (aangegeven met **N**) zijn vanaf augustus **de laatste zaterdag van de maand om 19.00 u**, in de zijkapel van de St. Dominicuskerk, Prof. Molkenboerstraat 7, ingang dagkapel Groenewoudseweg.

- zo 16 sep Zondag na Pinksteren 19, zondag van de bezeten knaap
- zo 23 sep Zondag na Pinksteren 20, zondag van de grootste en de kleinste
- za 29 sep **N** Met ziekenzalving.
- zo 30 sep **10.00 u** Zondag na Pinksteren 21, zondag van de verdraagzaamheid. Met ziekenzalving.
- zo 7 okt Zondag na Pinksteren 22, zondag van het huwelijk
- zo 14 okt Zondag na Pinksteren 23, zondag van de rijke

zo 21 okt Zondag na Pinksteren 24, zondag van de zonen van Zabadeüs

za 27 okt **N**

zo 28 okt Allerheiligen/Allerzielen

zo 4 nov **10.00 u** St. Willibrordus

zo 11 nov St. Martinus

zo 18 nov **Dienst in de Eusebiuskerk**

za 24 nov Geen dienst in Nijmegen

zo 25 nov Laatste zondag na Pinksteren, zondag van de voleinding. Tevens aandacht voor de kerkwijding

za 1 dec **N**

zo 2 dec Eerste zondag van de Advent, Ad te levavi, tot U Heer hef ik hoog heel mijn leven

Andere diensten

In de parochiekerk wordt in principe elke zondag om 17.00 uur een anglicaanse viering gehouden door de Arnhem-Nijmegen Chaplaincy en om 11.00 uur een lutherse viering door de Evangelisch Lutherse Gemeente Arnhem.

Pastoor

Joke Kolkman, Adolf van Nieuenaarlaan
3/3a ,6824 AM Arnhem

☎026-4423654

✉pastoor@arnhem.okkn.nl

Kerkgroep Nijmegen

Alwin Meesters, Tangostraat 2,

6544 SW Nijmegen

☎024-3749741

✉nijmegen@arnhem.okkn.nl

Secretaris

Niek v.d. Veen-Aerts, Koerlingwei 8,
6843 XS Arnhem

☎026-3819908

✉vdveenniek@kpnmail.nl

Algemeen bestuurslid/Gebouwen

Erik Kersten, Heijendaalseweg 101,
6524 SJ Nijmegen

☎024-3220153

✉heijendaal101@xmsnet.nl

Penningmeester/ Koperij parochiebrief

Antoon Smulders, Weidekervel 107
6922 GB Duiven

☎0316-267829 06-27221788

✉antoon.smulders@upcmail.nl

✉parochiebrief@arnhem.okkn.nl

Bankrekening Arnhem:

NL31 INGB 0000 822 604 of

NL72 ABNA 0534 9434 97 t.n.v. Oud-
Katholieke Gemeente Arnhem, Arnhem

Website

www.arnhem.okkn.nl

✉websitebeheerders@arnhem.okkn.nl

Abgonden:
Oud Katholieke Parochie Sint Willibrord
A. v. Nieuenaarlaan 3A
6824 AM Arnhem